

It's up to you, New York, New York...

Terwijl ons land nog altijd gebukt gaat onder een streng coronaregime is men in Amerika al een stap verder. New York, vorig jaar nog de absolute virusbrandhaard van de wereld, keert meer en meer terug naar het oude leven waar wij Nederlanders slechts van kunnen dromen. Nieuwe Revu gaat op onderzoek uit in The Big Apple.

W

TEKST EN FOTOGRAFIE
FRANK WAALS

Wie zich vorig jaar om deze tijd in New York bevond, deed er verstandig aan zich snel uit de voeten te maken. De stad was verworpen tot het epicentrum van de coronacrisis. Een brandhaard, een donkere vlek, de noodlottige *five boroughs* van Gotham. De stad mag vandaag de dag dan misschien aanvoelen als die partner die nog even wakker moet worden en waar je pas na de eerste kop koffie tegen praat, twaalf maanden geleden lag diezelfde partner nog in een diepe, diepe slaap. Een uitgestorven New York had het beeld van een apocalyps zoals we dat uit films kennen. Waar claxonnerende auto's en loeiende sirenes normaal gesproken het gehoor domineren, daar kon je er nu een speld horen vallen. Onwerkelijk was het woord.

Het eerste geval van covid-19 raakte de metropool op 1 maart 2020, waarna toenmalig chirurg-gene-

raal Jerome Adams er als de kippen bij was om inwoners op het hart te drukken vooral geen mondklappers aan te schaffen, teneinde zorgmedewerkers ervan te voorzien. Inmiddels zijn ze niet meer uit het straatbeeld weg te denken.

Bijna twee weken later, op 14 maart, noteerde men er de eerste twee coronadoden, gevolgd door het sluiten van scholen, bars en restaurants in de dagen erna en het afkondigen van het 'NYC on Pause Program' op 22 maart. Alle niet-essentiële beroepen dienden vanaf dat moment vanuit huis te worden uitgevoerd en enkel voor heel dringende zaken mochten bewoners nog naar buiten. '1000 dollar boete (ruim 925 euro, red.) voor iedereen die zich hier niet aan houdt,' aldus gouverneur Andrew Cuomo in niet mis te verstane bewoordingen. De beleidsman zit al tien jaar op zijn post, maar ontpopte zich de afgelopen maanden pas echt tot vader des vaderlands. Met dank aan oud-president Donald Trump, bij wie ieder empathisch vermogen leek te ontbreken. Momenteel ligt Cuomo onder vuur wegens een aantal #MeToo-beschuldigingen, die hij zelf vooralsnog afdoet als 'uit de hand gelopen grapjes'.

Nog voor aanvang van april vorig jaar tikte ➤

New York de duizend doden aan. 'Het was echt verschrikkelijk. Ik woon in Midtown Manhattan en hoorde tijdens de piek elke vijf seconden een ambulancesirene. Dagenlang ging dat zo door. Het was 9/11 *all over again*,' aldus Enrique, verkoopmedewerker van de Apple Store op Fifth Avenue. 'Wij hebben het afgelopen jaar vooral veel fietstochtjes gemaakt, want de metro durfden we niet meer in,' vult een Nederlands stel aan. Samen met hun dochter emigreerden zij een half jaar voor de uitbraak naar New York. 'We zitten hier op een visum waarmee het wel mogelijk is om naar Nederland te reizen, maar eenmaal daar vervolgens niet meer terug. We hopen daarom dat de president binnen afzienbare tijd de grenzen opent. Onze dochter heeft haar opa en oma nu al twee jaar niet meer gezien.'

Weer film- en theaterbezoek

Coronadoden in New York tijdens de meest heftige periode van de pandemie werden tijdelijk begraven op Hart Island, een lap grond van zo'n tachtig voetbalvelden groot ten noordwesten van The Bronx. Een lugubere plek, verstoken van toeristen, waar al ruim een miljoen geïnfecteerde zielen hun laatste rustplaats vonden. Ook drugsverslaafden uit de jaren 60, slachtoffers van de gele koorts en aids uit de jaren 80 en zwerfers, illegalen, armlastigen en doodgeboren baby's werden er ooit ter aarde besteld.

Een jaar na de uitbraak van het coronavirus staat de teller in New York op ruim 50.000 doden onder ruim 1,7 miljoen vastgestelde ziektegevallen. Een fors aantal, maar enigszins vertekend met het oog op de huidige situatie. Het aantal dagelijks vastgestelde coronagevallen ligt vandaag de dag dan wel stukken hoger dan de zomerse laagteperiode (juni tot november, waarin weinig besmettingen en doden werden genoteerd), deze klim

heeft niet per se ook een hoger sterftecijfer tot gevolg. Het aantal coronagerelateerde doden lag de afgelopen drie maanden op gemiddeld een tiende van de horrorcijfers die in het begin van de pandemie de grafieken vulden. In juni en juli ging de overheid daarom al over tot vier verschillende stadia van 're-opening' en in februari werden zelfs de eerste stappen naar het 'oude normaal' in gang gezet. Mochten restaurants eerst nog enkel bezorgen of eten serveren op speciaal daarvoor ingerichte buitenterrassen, vaak gehuisvest in houten bouwwerken aan de straatkant die nagenoeg dezelfde tafelsetting hebben als binnen, sinds afgelopen Valentijnsdag ontvangen horecagelegenheden op Manhattan ook weer gasten binnen.

Gouverneur Cuomo en burgemeester Bill de Blasio staan momenteel 25 tot 35 procent aan capaciteit binnendeurs toe. De belofte om dit half maart verder op te schroeven naar 50 procent en een volledige bezetting in juni is vooralsnog on hold gezet. Dat privilege genieten vooralsnog enkel restaurants buiten Manhattan, zoals in Queens en New Jersey. Daar mogen zaken sinds 19 maart 75 procent van het gebruikelijke aantal gasten ontvangen.

Een belangrijke stap in het stimuleren van de compleet stilgevalen entertainmentindustrie in de stad is de terugkeer van film- en theaterbezoek. Dat laatste is voorlopig nog een utopie, maar het eerste is sinds 5 maart wel weer mogelijk. Bij een zaalbezetting van 25 procent – of bij grote zalen niet meer dan vijftig man – mogen bioscopen voor het eerst in maanden weer films vertonen. Films als *Raya and the Last Dragon*, *Chaos Walking* en *Godzilla vs. Kong*, die reeds gepland stonden voor release in maart, profiteren zo mooi van deze comeback op en van het witte doek.

Het nu nog rustige Times Square zal na de pandemie vliegensvlug weer de drukste plek op aarde zijn

Koelkasten op straat

Een middel dat door de gemeente wordt ingezet om de hardst geraakte wijken snel te vaccineren, is het Yankee Stadium. In samenwerking met COMOS Community Care en 65 soldaten van de National Guard zijn de inwoners van The Bronx als eerste aan de beurt, aangezien het overgrote deel van de mensen met een vitaal beroep – zoals leraren, winkel- en zorgpersoneel, schoonmakers, mensen van de kinderdagopvang en chauffeurs in het openbaar vervoer – daar woonachtig zijn. Hoewel de toevoer van vaccinaties momenteel ietwat stopt, is de burgemeester nog altijd voornemens het huidige tijdslot van twaalf uur per dag te verdubbelen naar de volle 24 uur. Zo kunnen er ook 's nachts mensen terecht voor een prik. Voor de bekendmaking van het openen van deze grootschalige inentingsplek werden kosten noch moeite gespaard. Oud-Yankees-vedette Mariano Rivera stipte het belang aan en burgemeester De Blasio, sinds jaar en dag een Red Sox-fan, verklaarde zich voor een dag fervent aanhanger van de Yankees. Hij zette er zelfs, met zichtbaar ongemak, een petje met het logo van de club voor op het hoofd.

Het stadsdeel staat erom bekend voor een groot deel armlastige gezinnen te huisvesten. Gevangen tussen het eiland waar zoveel covid-doden het afgelopen jaar werden begraven en het rijke Uptown Manhattan, roeit de plaatselijke gemeenschap al maandenlang nog harder met de schamele riemen die het heeft. Deze gemene deler zorgt voor verbinding op, bijvoorbeeld, de hoek van St Ann's Avenue en East 141st Street. Een groepje buurtbewoners plaatste daar, onder leiding van voorman Ruben Caljero, enkele (koel)kasten en kratten. Dagelijks worden deze gevuld met eten en drinken, gedoneerd door winkeliers en particulieren die dit kunnen missen. 'Dat is

voor hen die het 't hardst nodig hebben,' aldus Caljero. 'In september begonnen we een eindje verderop met een paar dozen, totdat de supermarkt ertegenover stroomvoorziening en koelkasten aanbood waarmee we onze eigen "voedselbank" konden uitbreiden. We zorgen elke dag opnieuw voor eten, maken het terrein schoon en verjagen de ratten die vanachter deze muur onze inventaris proberen op te vreten. Niemand krijgt hier ook maar een cent voor. Het is puur om elkaar een helpende hand te bieden.'

De zomer als uitdaging

Van de 328 miljoen Amerikanen zijn er nu zo'n 60 miljoen met een eerste dosis gevaccineerd, de meest kwetsbare groepen als eerste. Ruim 55 procent van de 65-plussers heeft inmiddels een prik ontvangen, naast 80 procent van de 75-plussers en bewoners van zorginstellingen. President Joe Biden heeft de verwachting uitgesproken tegen het einde van de maand mei de eindstreep te hebben bereikt en iedereen van een vaccinatie te hebben voorzien. Ter vergelijking: onze minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid verwacht in ons land pas in juli zover te zijn, en dan nog, zo benadrukte hij, 'als alles meezit'.

Amerika mikt op drie belangrijke vaccinleveranciers: Moderna, Pfizer en Johnson & Johnson. Van Moderna worden er in april 100 miljoen doses verwacht, in juni moet dat aantal op 200 miljoen zitten, gevolgd door 300 miljoen halverwege juli. Pfizer houdt min of meer hetzelfde tijdschema met dito aantallen aan. Alleen Johnson & Johnson levert er met 100 miljoen in juli aanzienlijk minder.

Of het medicijn voldoende immuniteit oplevert, is volgens dr. Chris Murray, directeur van het Institute for Health Metrics and Evaluation aan de Universiteit van Washington, een kwestie ➤

Het honkbalstadion van de Yankees is ingericht als vaccinatiecentrum.

Foto linksonder: op Times Square is het alweer ietsje drukker. Foto rechtsonder: koelkasten voor gemeenschappelijk gebruik in The Bronx, dagelijks aangevuld door winkeliers en particulieren.

No mask, no service, valt er op bijna elke winkelruit te lezen.

van afwachten. ‘Het aantal nieuwe besmettingen en sterfgevallen daalde de laatste twee maanden landelijk sneller dan gedacht, maar de echte uitdaging vormt de zomer die eraan komt. Bij warmer weer is men eerder geneigd om de maskers af te zetten en elkaar op te zoeken. Dat hoeft niet per se een probleem te zijn als we tegen die tijd allemaal gevaccineerd zijn en immuniteit hebben opgebouwd, maar als het effect van de vaccins toch minder blijkt dan verwacht of de virusvarianten uit Zuid-Afrika, Brazilië en Engeland gaan ronddwalen, dan zijn we verder van huis. Volledig terug naar normaal in zomer/herfst 2021 zou dan zomaar eens winter 2021/2022 kunnen worden. Desondanks verwacht ik dat het sterftecijfer laag blijft. Stel dat het effect inderdaad minder is dan beoogd, dan nog lijken de vaccins in ieder geval wel erg beschermend te zijn tegen overlijden en ziekenhuisopnames. Onze modellen laten zien dat op dit moment zo’n 19 procent van de bevolking antistoffen bezit en enige immuniteit heeft opgebouwd, al is dit enkel en alleen berekend op gevaccineerden die een antigeentest hebben ondergaan. Het werkelijke aantal zou hoger kunnen liggen, rond de 30 procent.’

No mask, no service

Een belangrijke doorbraak voor ondernemers in New York is het gigantische reddingspakket waar Biden begin maart zijn handtekening onder zette. Bedoeld als directe hulp voor getroffen bedrijven en het financieren van logistieke middelen in de strijd tegen het virus. Het is daarmee de belangrijkste krabbel in zijn nog jonge ambtster-

mijn, vindt ook senator Chuck Schumer. ‘Ik kan geen wetgeving bedenken die de afgelopen decennia belangrijker is geweest voor New York. De 100 miljard dollar die we nu krijgen, kan zelfs belangrijker zijn dan de 20 miljard na 9/11 in 2001 en de 60 miljard na de storm Sandy in 2012. Hulp is onderweg en zal gaan naar scholen, kleine bedrijven, musea, restaurants, theaters, de distributie van vaccins en apart nog eens 6 miljard dollar voor ov-organisatie MTA. Zij zijn zeer hard getroffen. Daarnaast zal het bedrag worden aangewend om de meeste New Yorkers 1400 dollar te betalen als onderdeel van het hulppakket. Als meerderheidsleider heb ik er alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de stad op elk aspect geholpen wordt. En zie, als we een eenheid vormen, dan kunnen we grote dingen doen.’

Wie een wandelingetje maakt door het Times Square-gebied ziet her en der lege winkelpanden die de crisis niet hebben overleefd. ‘Ik heb groot respect voor eenieder die het hoofd wel boven water heeft weten te houden,’ zegt Arthur Iskhakov van Barbers Blueprint in de zuidelijk gelegen wijk Soho. De goedlachse kapper is een autoriteit in New York en haalde met zijn knipkunsten meerdere media, zoals *NBC Today* en *New York Magazine*. Hij kijkt reikhalzend uit naar het openen van de grenzen met de rest van de wereld. ‘In juli mocht ik weer van start, maar pas in september trok mijn klandizie weer een beetje aan, met als voorlopig hoogtepunt ongeveer 40 procent van mijn normale omzet. Ik mis de aandacht van toeristen, die het grootste deel van mijn inkomsten genereren. Normaal gespro-

‘De echte uitdaging vormt de zomer die eraan komt. Bij warmer weer is men eerder geneigd om de maskers af te zetten en elkaar op te zoeken’

ken wordt deze stad, inclusief zakenlieden, jaarlijks door 70 miljoen mensen bezocht. Met het geld dat ze meebrengen, kun je de economie van een klein land draaiende houden. Staatssteun is voor mij niet mogelijk. Zodra ik ook maar één klant ontvang, ben ik in bedrijf en heb ik nergens meer recht op.’

Vitoria Assande, accountmanager bij The Renaissance Hotel-groep, bestaande uit drie vestigingen in Chelsea, Midtown en Times Square, beaamt dat het aantal buitenlandse toeristen fors is teruggelopen, maar dat daar, naarmate er meer versoepelingen worden doorgevoerd, meer binnenlandse dagjesmensen voor in de plaats zijn gekomen. ‘Je merkt dat het van vrijdagavond tot zondagmiddag een stuk drukker is. Bijna alsof het niet The Big Apple, maar een middelgrote stad ergens anders betreft. Het gaat dan om Amerikanen uit andere staten die een weekendje eropuit trekken of inwoners van de stad die voor één of twee dagen een hotel boeken. Simpelweg om even weg te zijn uit de huiselijke omgeving. De angst voor reizen neemt gestaag af, al ben ik zelf nog wat huiverig om plekken als Florida, Californië of Texas te bezoeken. Misschien komt dat door mijn New Yorkse mindset, waarin ik gewend ben geraakt aan restricties, en voelt het wat opener karakter dat sommige andere staten laten zien nog te veel als een sprong in het diepe.’ Toeristen hier zijn in ieder geval vrij om te gaan en staan waar ze willen, mits men in winkels een mondkapje draagt. ‘No mask, no service,’ valt er op vrijwel elke etalageruit te lezen. Piloten en stewards die deze geluksvogels van en naar New York brengen blijven veelal verstoten van de citybuzz. Zo moeten KLM-medewerkers bij aankomst verplicht in ‘hotelquarantaine’, teneinde geen test te hoeven doen voor de reis terug. ‘Die uitzondering moet er echt zijn. Wij willen namelijk niet het risico lopen dat, als er een piloot positief blijkt te zijn, we die dan moeten achterlaten,’ aldus KLM-topman Pieter Elbers.

Roomservice by butler

Jeffrey Krauthamer, manager bij The InterContinental Barclay Hotel, is eveneens blij dat er in ieder geval in de weekends weer wat meer toeloop is dan voorheen. ‘Toch stoort het me dat we gasten enkel een kamer en schoonmaak kunnen aanbieden, maar geen roomservice of een diner in ons inpandige restaurant. Daarvoor verwijzen we naar “Roomservice by Butler”, een initiatief dat door verschillende hotels en restaurants in de buurt in het leven is geroepen om toch iets extra’s te kunnen bieden. Gasten krijgen van ons een QR-code en het eerste tientje cadeau, waarna ze online hun ontbijt, lunch of diner kunnen bestellen. Horecagelegenheden die zich bij ons hebben aangesloten, komen de bestelling vervolgens bezorgen. Gelukkig kan dat tot laat. Een avondklok

Kapper Arthur Iskhakov is weer aan de slag.

zoals in veel andere landen is bij ons alweer even een ver-van-ons-bedshow.’

De dagjesmensen vullen momenteel zo’n 25 procent van de toeristische buitenruimte. Hiervoor zijn de bekende Disney-figuren en de bekende ‘naked cowboy’ weer teruggekeerd naar Times Square. Zelfs de nepmonniken, die zogenaamd geld vragen voor het goede doel, maar eenmaal thuis gewoon in een spijkerbroek rondhuppelen, zijn weer in het hart van Manhattan gesignaleerd. Hét teken dat er bij argeloze toeristen weer wat te halen valt. Door buitenstaanders mag Times Square dan wel het centrum van de wereld worden genoemd, New Yorkers zien het vooral als de ideale spot voor scams. Zij trekken er daarom beter voorbereid naartoe, iets wat voor – en straks na – corona absoluut onmogelijk zal zijn. Het rustige hart van de stad zal ➤

DE HARDE CIJFERS VAN DE PANDEMIE

The Museum of the City of New York opende onlangs een tentoonstelling over het eerste half jaar van de pandemie in de stad. Enkele cijfers:

- Bevestigde sterfgevallen onder bevolkingsgroepen: Latino (5993), African American (5363), blank (4945), onbekend (1674), Aziatisch (1444).
- In januari en februari 2020 telde New York 3 procent werklozen, gevolgd door maart (4 procent), april (15 procent), mei (18 procent) en juni (20 procent).
- Landelijk gezien steeg en daalde het aantal werklozen van 6 miljoen in januari en februari 2020 naar 7 miljoen (maart), 23 miljoen (april), 21 miljoen (mei) en 18 miljoen (juni).
- Landelijk raakte het aantal mensen dat de huur op tijd betaalde in een vrije val. Van 82 procent voor de crisis naar 69 procent nu.
- Een op de vier New Yorkers leeft in angst om op korte termijn geen eten meer op tafel te kunnen zetten.
- Langeafstandsvluchten namen met 70 procent af, het aantal mensen dat thuisbleef, nam met 40 procent toe en plekken waar het normaal gesproken dag in dag uit zwart ziet van de mensen raakten voor 93 procent leeg.
- 5 procent van de inwoners van New York verliet de stad tijdens de viruspiek tussen maart en mei 2020. Over de gehele periode kwam meer dan 40 procent van de huizen in de meest welvarende gebieden van de stad leeg te staan.

Gratis sneltesten zijn voor iedereen beschikbaar.

na de pandemie vliegensvlug weer de drukste plek op aarde zijn.

Vooruitgang of niet, ouderen laten zich vooralsnog weinig op drukke plekken zien en mondkapjes blijven de maatstaaf. De gemiddelde New Yorker is zeer strikt in het gebruik, draagt deze zelfs buiten waar dit niet hoeft, en laat ze ook kleine kinderen dragen. 'Je bent zo verantwoordelijk als je zelf wilt zijn,' zegt Angel Guarneros, schoonmaker bij de Franse bistro Loulou, tevens de indrukwekkendste coronabuitenlocatie van de stad. 'Het is geen hogere wiskunde. Handen wassen, niet pal naast elkaar gaan staan, mondkapje op en uit eten gaan zijn prima te doen. Mensen die zich ziek voelen en toch de deur uitgaan, gedragen zich egoïstisch tegenover anderen met misschien wel hele gezinnen thuis.'

Leah Flax, Government Relations Specialist van de New York City Transit (MTA), gaat een stap verder en trekt een aantal dagen per week eropuit om 'vergeetachtigen' op die verantwoordelijkheid te wijzen. 'Op een vriendelijke manier door mondkapjes uit te delen in het openbaar vervoer. Samen met een vriendin, die mij vrijwillig bijstaat, voorzien we niet alleen reizigers zonder mondkapje, maar ook passagiers die na een aantal uur toe zijn aan een nieuwe. De kleine investering die we hiervoor doen is het 't waard. Alleen zo kunnen we op termijn weer zonder bescherming naar musea en restaurants.'

Sneltest voor iedereen

Hoe staat het met de mindset van Amerikanen? Zo'n 60 procent van de inwoners zegt dat het de

goede kant op gaat, 26 procent ziet geen verschil met vorig jaar en 14 procent is ervan overtuigd dat de stad er met de dag slechter aan toe is. Daniëlle Armstrong is manager van de horecasectie in Winter Village in Bryant Park. Een jaarlijkse terugkerend event, waarbij het park wordt omgetoverd tot ijsbaan, omgeven door terrasjes en kraampjes. 'Je merkt dat er veel relaxter met de pandemie wordt omgegaan nu we het wat meer onder controle hebben. Ik heb toevallig net mijn tweede vaccinatie gehad, omdat ik als horecamedewerker in de categorie "vitale beroepen" val. Je ziet echt dat gezinnen hier weer durven te komen en gezellig plaatsnemen in een van onze Cozy Igloos of gewoon buiten aan een tafeltje. Zelf ontloop ik slechts de metro als het er voor mijn gevoel te druk is.'

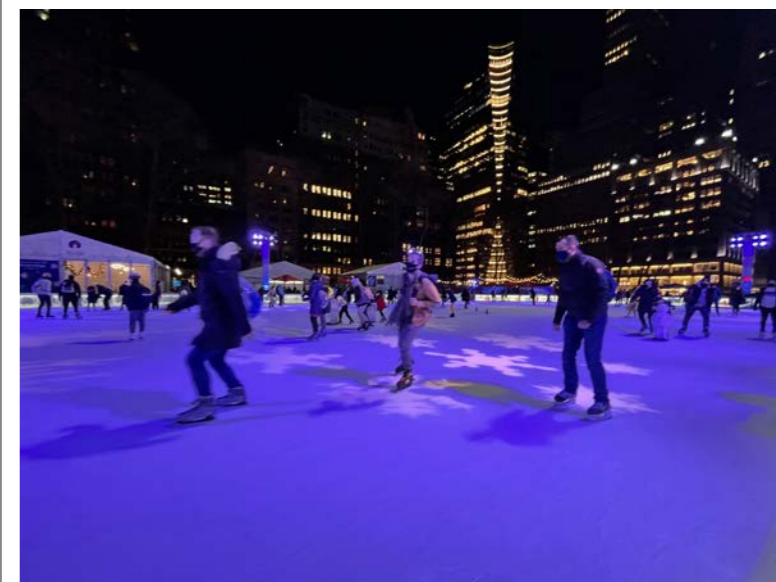
Al met al kan worden gesteld dat New York razendknop haar achterstand op de rest van de wereld heeft omgebogen tot een lichte voorgrond. Nederlander Eric Lang woont de helft van het jaar in Amerika als directeur van reisinformatiebureau Newyork.nl. 'Er zijn heus parallellen te trekken. Het gemoed van de maatschappij staat op scherp, dat hebben we hier gezien met de Black Lives Matters-rellen en in Nederland met de avondklokrellen. Qua organisatie is NYC echter wel verder. Begin maart en april ging de stad gewoon dood. Zo zwaar was het echt. Daarna hebben ze hier heel snel het sneltesten opgepakt, die we mochten gebruiken om uit thuisquarantaine te komen. Ze zijn nog altijd voor iedereen beschikbaar bij elke huisarts in de stad. Gratis, ook als je niet verzekerd bent, en zelfs voor de

'Sneltesten zijn voor iedereen gratis beschikbaar. Binnen vijftien minuten heb je je uitslag en kun je weer door'

57.000 daklozen die New York telt. Binnen vijftien minuten heb je je uitslag en kun je weer door. Voor sportwedstrijden, zoals die van The Knicks, volstaat een gratis sneltest echter niet. Daarvoor dien je sinds maart het bewijs van een PCR-test te kunnen overleggen, te koop voor een bedrag van tussen de 150 en 250 dollar. Onze burgemeester is nog steeds elke dag op televisie om vragen van burgers hierover te beantwoorden. Dat is toch wat anders dan premier Mark Rutte, die eens in de twee of drie weken een persconferentie geeft.'

Gekelderde huurprijzen

Net als Nederland werkt ook Amerika met een routekaart. Hoewel deze wat rechtlijniger lijkt dan de variant uit Den Haag, is ook deze bij tijd en wijle aan verandering onderhevig. Lang: 'Bij het heropenen van de scholen werd er een heel duidelijk infectiepercentage van 3 procent afgesproken waarbij de boel weer dicht moest. Toen dat eenmaal zover was, ontstond er discussie tussen leraren en ouders over de ratio's die in de tussentijd anders zijn komen te liggen. Bij het opstellen van de routekaart vonden er immers nog minder testen en vaccinaties plaats dan nu het geval is. Dat moest volgens velen worden meegewogen in de besluitvorming. Wat in ieder geval vaststaat is dat de grenzen met het buitenland nog steeds gesloten zijn. Daar wijkt de overheid al een jaar lang niet vanaf. Zaterdag 14 maart 2020 was de laatste dag dat ik met mijn bedrijf serieus omzet draaide, daarna stakte het abrupt. Aan de ene kant doet dat pijn en word ik er bijna emotioneel van. Aan de andere kant hebben we in ieder geval niet drie keer opnieuw de grenzen open en dicht gehad. Wat voor shit zou dat gebracht hebben? Ik hou wel van die rechte lijn, ook al is het minder fijn voor ons.' Lang ziet het weer drukker worden op straat, iets waar de New Yorker ook aan toe was. 'Ik deel het gevoel dat we minder bang zijn dan in april vorig jaar, toen de beelden van grafkisten op Hart Island voor altijd in ons hoofd werden geprent. Een zichtbaar gevolg van het jaar dat achter ons ligt, zijn de gekelderde huurprijzen

in de stad. Dat biedt mogelijkheden. Veel appartementen die een jaar geleden misschien nog 3000 dollar per maand kostten, bemachtig je nu al voor de helft. Sommige nieuwe winkels krijgen zelfs een jaar vrijstelling van huur om de economie weer vooruit te helpen. We zaten echt in een ratrace, waarin New York alsmaar groter, drukker en duurder werd. Misschien is het wel goed geweest dat we even op de rem hebben getrapt. De terugkeer van toeristen zal wennen zijn en niet zonder slag of stoot geregeld. Hotels net onder het topsegment, die normaal gesproken 200 tot 300 euro per nacht kosten, heb je nu al voor 75 tot 100 euro. Echt een feestje, maar ik ben bang dat, als de grenzen in de herfst weer opengaan, het direct sky rocket gaat. Ondernemers moeten de geleden schade terugverdienen en daar betaalt de toerist straks de prijs voor.' ✖

Foto boven: Angel Guarneros, schoonmaker bij bistro Loulou. Foto onder: Winter Village in Bryant Park.